

Εισαγωγή

Στο παρόν έγγραφο αναγράφονται οι ανά άρθρο τροποποιήσεις επί του Ν. 4039/2012 όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Ν.4235/2014. Παράλληλα, στο τέλος αυτού έχουν τεθεί ζητήματα τα οποία είναι πρόσθετα του παρόντος και αφορούν απαραίτητες τροποποιήσεις σε άλλους νόμους οι οποίοι έμμεσα επηρεάζουν το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Ως προς το κείμενο, η ύπαρξη σημείων διαγραφής (είτε στον τίτλο είτε στον κορμό), αναφέρεται σε θέματα που χρήζουν τροποποίησης, ενώ τα εμφανίζοντα με [μπλε γραμματοσειρά](#), αυτά που είναι προτεινόμενα προς αντικατάσταση-προσθήκη- σχολιασμό των πρώτων.

Άρθρο 1: Ορισμοί

η) **Καταφύγιο αδέσποτων ζώων** είναι η ειδική εγκατάσταση, που προορίζεται για την περίθαλψη και την προσωρινή παραμονή ~~σημαντικού αριθμού αδέσποτων ή ανεπιθύμητων ζώων συντροφιάς.~~ **Αριθμού ζώων** όπως αυτός ορίζεται από τον διορθωμένο **N.604/1977** και διαχωρίζει τις συνθήκες των ιδιωτικών ενδιαιτημάτων, των δημοσίων καθώς και των χώρων που τελούν ως προσωρινά καταφύγια.

Άρθρο 2: ~~Αρμόδιες Αρχές~~ Έλεγχος και εφαρμογή από κλιμάκιο

Η αρμόδια αρχή για την τήρηση των κανόνων ευζωίας είναι η Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Λαμβάνοντας υπόψη πως ο συνολικός αριθμός δεσποζόμενων και αδέσποτων σκύλων υπερβαίνει κατά πολύ τα 2.4 εκατομμύρια, αριθμητικά η δύναμη του παραπάνω φορέα δεν επαρκεί για να ολοκληρώσει τυπικούς ελέγχους.

Η πρόταση είναι να μεταβεί μέρος αυτής της ευθύνης στους δήμους (ΟΤΑ) και σε ειδικά κλιμάκια τα οποία έχουν ολοκληρώσει μία βασική εκπαίδευση όσον αφορά την προσέγγιση του ζώου, την διαδικασία ελέγχου αλλά και την επιβολή πιθανού προστίμου σε περίπτωση που διαπιστωθεί παράβαση. Με αυτόν τον τρόπο, ο εκάστοτε υπάλληλος θα μπορεί να ελέγξει αρχικά αν το ζεύγος σκύλου κηδεμόνα-ιδιοκτήτη είναι ηλεκτρονικά καταχωρημένο και σε δεύτερο χρόνο πρόσθετες πληροφορίες που σχετίζονται με το ίδιο το ζώο.

Η παραπάνω διαδικασία όχι μόνο θα διασφαλίσει την τήρηση των κανόνων αλλά και θα δημιουργήσει μία πρόσθετη πηγή εσόδων για το κράτος.

Ο Ελεγκτικός Φορέας θα απαρτίζεται από προσωπικό της ΕΛ.ΑΣ., της Δημοτικής Αστυνομίας και υπαλλήλους της Κτηνιατρικής Υπηρεσίας του εκάστοτε Δήμου ή ελλείψει (μη ύπαρξης των τελευταίων), αρμοδίων υπαλλήλων του Δήμου που έχουν οριστεί ως υπεύθυνοι για την εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας. Ο Δήμος με τον εκάστοτε οριζόμενο από πλευράς ΕΛ.ΑΣ. Αξιωματικό Σύνδεσμο θα φέρει την ευθύνη περιοδικών ελέγχων του ως άνω αναφερόμενου μεικτού συνεργείου, όπως και την εποπτεία (ο κάθε ένας ξεχωριστά), των ελέγχων που διενεργούνται λόγω ανάγκης άμεσης ενέργειας (κατεπείγον) από την Δημοτική Αστυνομία ή το κατά εδαφική και καθ' ύλην αρμοδιότητα επιλαμβανόμενο Α.Τ.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ: Προτείνεται η δημιουργία Υπηρεσίας Αστυνομίας Ζώων στην έδρα κάθε Δήμου, αποτελούμενου από ικανό κατά ειδικότητα και αριθμητικά προσωπικό (όπως αναφέρονται παραπάνω), ενεργούντος αυτεπαγγέλτως ελέγχων σε ιδιοκτήτες ζώων συντροφιάς, επαγγελματίες και εγκαταστάσεις, όπως και επιφορτιζόμενου με την περαίωση των πάσης φύσεως καταγγελιών αναφορικά με το εξεταζόμενο θέμα.

Άρθρο 3: Αρμοδιότητες

Οι αλλαγές περιορίζονται στα όργανα τα οποία τροποποιούνται και πλέον είναι υπεύθυνα για την διαχείριση του ζητήματος.

Άρθρο 4: ~~Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους~~ - Σήμανση, βιβλιάριο υγείας ή διαβατήριο **Σήμανση, Καταγραφή και Πληροφοριακό σύστημα**

Εισαγωγή: Προτείνεται ολική αναθεώρηση του Άρθρου 4 ακολουθώντας τους παρακάτω άξονες.

1. **Ευθύνη πρώτης σήμανσης:** Θα πρέπει να μεταβεί στον κτηνίατρο ο οποίος θα καλείται να τοποθετήσει το ηλεκτρονικό τσιπ πριν από την ολοκλήρωση οποιασδήποτε εξέτασης τόσο σε κουτάβια όσο και σε ενήλικους σκύλους. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί πως σκύλος δεν φέρει σήμανση κοινοποιείται στον κηδεμόνα - ιδιοκτήτη ο οποίος έχει στην διάθεση του 5 εργάσιμες ημέρες για να το τοποθετήσει. Από το άρθρο αυτό εξαιρούνται άτομα τα οποία μεταφέρουν στον κτηνίατρο ζώο αδέσποτο για λόγους έκτακτης ανάγκης ή άτομα τα οποία ανήκουν στο μητρώο ζωόφιλων της οικείας περιοχής. Στην πρώτη περίπτωση όπου πολίτης, μη εγγεγραμμένος στο μητρώο ζωόφιλων, μεταφέρει αδέσποτο σκύλο σε κτηνίατρο ενημερώνει τον οικείο δήμο για να μεριμνήσει για την σήμανση αυτού.
2. **Τύπος ηλεκτρονικού καταγραφέα:** Περιοδικά, ο κτηνιατρικός σύλλογος Ελλάδος θα δημοσιεύει λίστα με τους εγκεκριμένους πομποδέκτες προς αποφυγή χρήσης προϊόντων που επαναπρογραμματίζονται. Παράλληλα, κατά την σήμανση ο υπεύθυνος κτηνίατρος θα αναγράφει τον τύπο του μικροτσιπ, την κατασκευάστρια εταιρεία καθώς και τον αριθμό.
3. **Εφαρμογή και διασύνδεση:** Αντιστοίχιση του κατοικίδιου ζώου με τον κηδεμόνα του (ο οποίος φέρει Α.Φ.Μ.) μέσω της Γ.Γ. Πληροφοριακών συστημάτων (Taxisnet). Με αυτόν τον τρόπο η πληροφορία θα λειτουργεί αμφίδρομα και όχι μόνο από τον σκύλο προς τον κηδεμόνα. Παράλληλα η ενημέρωση των στοιχείων του τελευταίου είναι άμεση, ακριβής και μειώνει το πρόσθετο «φορτίο εργασίας» το οποίο επωμίζεται τόσο ο κηδεμόνας όσο και ο κτηνίατρος σε περίπτωση αλλαγής διεύθυνσης ή/και στοιχείων επικοινωνίας.
4. **Διαχείριση και αξιοποίηση πρόσθετων πληροφοριών - Ηλεκτρονικό βιβλιάριο υγείας:** Σήμερα γίνεται μία τεράστια προσπάθεια από πολλούς φορείς. Πληροφορίες όπως, η κατάσταση υγείας του σκύλου, οι εμβολιασμοί, οι αποπαρασιτώσεις ή/και μόνιμες παθήσεις είναι στοιχεία τα οποία θα πρέπει να εισάγονται υποχρεωτικά από τον κτηνίατρο στο πληροφοριακό σύστημα. Η παραπάνω τακτική έχει πολλαπλά οφέλη:

- a. Αρχικά διασφαλίζεται η τήρηση των υποχρεώσεων των κηδεμόνων - ιδιοκτητών των δεσποζόμενων σκύλων, όπως αυτές περιγράφονται παρακάτω (βλ ετήσια εξέταση, εμβολιασμός, κ.α.)
- b. Συγκεντρώνεται όλη η διαθέσιμη πληροφορία σε έναν φορέα, είναι άμεσα προσβάσιμη, τηρείται ιστορικό ενώ σε καταστάσεις ανάγκης επιτρέπει την αξιοποίηση της από οποιονδήποτε κτηνίατρο τυγχάνει να περιθάλπει ένα ζώο του οποίου το ιστορικό δεν γνωρίζει.
- c. Λειτουργεί ως μέσο ιχνηλασιμότητας καθώς ο αριθμός των προμηθειών (βλ. σε εμβόλια) θα αντιπαραβάλλεται με τον αριθμό εμβολιασμένων ζώων ανά κτηνίατρο, μειώνοντας σημαντικά τα περιθώρια φοροδιαφυγής και αυξάνοντας έτσι τα έσοδα για το κράτος τόσο από τις προμήθειες όσο και από τις υπηρεσίες.
- d. Τέλος, δήμοι που θα προχωρήσουν σε αξιολόγηση των υπο την προστασία τους αδέσποτων σκύλων θα μπορούν να εισάγουν αυτά τα δεδομένα στο πληροφοριακό σύστημα καθώς και άλλα δημιουργώντας μία εθνική βάση δεδομένων.

5. **Ελεγκτικός φορέας** και έλεγχος των παραπάνω για την επιβολή τους τα οποία αυτομάτως μας οδηγούν και στη δεύτερη θεματική ενότητα.

Άρθρο 5: Υποχρεώσεις ιδιοκτητών δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς

Σε αυτό το σημείο το ζήτημα γίνεται πιο σύνθετο. Κατά την σύνταξη του Ν. 4039, ο νομοθέτης προσπάθησε, στο μέτρο του δυνατού, να περιγράψει ποιοτικά τις υποχρεώσεις του κηδεμόνα. Παρόλα αυτά, η έλλειψη αποσαφηνισμένων και ποσοτικά μετρήσιμων υποχρεώσεων σε συνδυασμό με την απουσία ελεγκτικού μηχανισμού για την εφαρμογή τους οδήγησε σε συνέχιση της κακοποίησης των ζώων τόσο δεσποζόμενων όσο και αδέσποτων.

Παρ. 1γ: Αποσαφήνιση συνθηκών και γενικών υποχρεώσεων:

1. **Μία κτηνιατρική εξέταση ανά έτος για όλα τα ζώα ανεξαρτήτως φύλου.**
2. Χώρος διαμονής ο οποίος είναι στεγασμένος και προστατευμένος από φυσικά καιρικά φαινόμενα.
3. Αποσαφήνιση του φυσικού τρόπου διαβίωσης του ζώου ως χώρου που έχει:
 - a. Ελάχιστο εμβαδόν διαβίωσης 6 τ.μ.
 - b. Ελάχιστο εμβαδόν τουαλέτας 3 τ.μ.
 - c. Δυνατότητα εξόδου από αυτόν 2 φορές ανά ημέρα για χρόνο ίσο με 10 λεπτά. (εξαιρούνται από αυτό σκύλοι υπό κτηνιατρική επίβλεψη ή σκύλοι που παρουσιάζουν έντονα επιθετικές συμπεριφορές και είναι υπό συμπεριφορική αξιολόγηση).
4. Ρητή απαγόρευση μόνιμης διαμονής σκύλων σε πυλωτές, στέγες και μπαλκόνια.
5. **Ετήσιο τέλος κατοχής σκύλου και γάτας ύψους 20 Ευρώ ανά ζώο. Από αυτό το ποσό εξαιρούνται:**
 - a. **Οι έχοντες υιοθετήσει αδέσποτα ζώα συντροφιάς και η ισχύ αυτού είναι αναδρομική.**
 - b. **Οι έχοντες μόνιμη εκτροφική άδεια.**

Παρ. 1ε: ~~Η επιστροφή του σκύλου στον Δήμο~~ Διαδικασία επιστροφής σκύλου στον δήμο

Λαμβάνοντας υπόψη την δυσμενή κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι δήμοι και οι συνεργαζόμενες φιλοζωικές προτείνεται η καταβολή τέλους για την παράδοση ζώου στον Δήμο το οποίο προκύπτει από το γινόμενο του ημερήσιου κόστους για τον δήμο επί τον μέσο χρόνο διαμονής ζώου σε ενδιαίτημα του δήμου συν το κόστος διαχείρισης ανάλογα με το μέγεθος του ζώου. Στο κόστος διαχείρισης συμπεριλαμβάνεται και το κόστος συμπεριφορικής αξιολόγησης του ζώου από νόμιμο εκπαιδευτή ο οποίος δεν ασκεί οποιαδήποτε μορφής σωματικής ή ψυχολογικής βίας και βασίζει το πόρισμα του στα διαθέσιμα επιστημονικά συμπεριφορικά πρωτόκολλα.

Παρ 1ζ: Στείρωση

Προτείνεται **δεκαετές πρόγραμμα στείρωσεων** όλων των ενηλίκων θηλυκών και αρσενικών δεσποζόμενων σκύλων και γατών. Από το παραπάνω, εξαιρούνται κηδεμόνες, φορείς ή επιχειρήσεις οι οποίες φέρουν άδεια προσωρινής ή μόνιμης εκτροφής όπως αυτές θα οριστούν αναλυτικά και με σαφήνεια σε ακόλουθο κείμενο.

Στόχος του παραπάνω μέτρου είναι η πλήρης διακοπή των «backyard breeders» όπως είναι γνωστός ο όρος που περιγράφει τις οικόσιτες γέννες που προέρχονται από μη επαγγελματίες εκτροφείς. Παράλληλα, το παραπάνω μέτρο θα μειώσει την συνεχή αύξηση του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων ενώ θα δημιουργήσει έσοδα για το κράτος μέσα από:

- Το ετήσιο τέλος 80 Ευρώ για την διατήρηση αστείρωτου ζώου και το κόστος για την έκδοση της σχετικής προσωρινής εκτροφικής άδειας. Σε περίπτωση μόνιμης εκτροφικής άδειας το τέλος ανά ζώο δεν καταβάλλεται.
- Τις δύο κτηνιατρικές εξετάσεις ανά έτος τις οποίες οφείλει να ολοκληρώνει σε χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους 6 μήνες ο κηδεμόνας κάθε θηλυκού ζώου που παραμένει αστείρωτο.

Μέρος των εσόδων του κράτους από τα ετήσια τέλη θα διατεθούν για την σήμανση, την περίθαλψη και την στείρωση αδέσποτων ζώων συντροφιάς.

Παρ. 3: Βόλτα

Ο ιδιοκτήτης κηδεμόνας σκύλου οφείλει κατά την βόλτα του σκύλου:

1. Να εξοπλίζει τον σκύλο του με κολάρο σταθερής διατομής, και λείας εσωτερικής επένδυσης η οποία είναι ίση με την περίμετρο του λαιμού του σκύλου +5-10% ή/και στηθόλουρο που δεν εμποδίζει την απρόσκοπτη κίνηση του ζώου.
2. Να κάνει χρήση οδηγού σταθερού μήκους του οποίου το μήκος είναι $1.00 < M < 6.00$ μ., όπου M το μήκος του οδηγού.
3. Να διατηρεί αποστάσεις και να μην πλησιάζει άλλους κηδεμόνες σκύλων χωρίς την προηγούμενη προφορική τους έγκριση.
4. Να μην πλησιάζει άλλους πολίτες χωρίς την προηγούμενη προφορική τους έγκριση.
5. Να μην ελευθερώνει τον σκύλο του σε αστικές περιοχές πέραν των ενδεδειγμένων σημείων.
6. Να φέρει πλαστικά σακουλάκια ή άλλα μέσα για την περισυλλογή των ακαθαρσιών.

Παρ. 7α: ~~Εισαγωγή ζώων~~ Διαγραφή και μεταφορά στο Άρθρο 6

Απαγορεύεται να εισάγονται στην Ελλάδα ζώα συντροφιάς, που δεν έχουν ηλεκτρονική σήμανση. Τα στοιχεία σήμανσης των εισαγόμενων ζώων (κωδικός σήμανσης και όνομα εισαγωγέα), από χώρες εκτός Ε.Ε. καταγράφονται στα σημεία εισόδου στην Ελλάδα και

ενημερώνεται απευθείας η ηλεκτρονική βάση δεδομένων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 6: Εκτροφή, εμπορία και εισαγωγή

Εισαγωγικές σημειώσεις: Προτείνεται η ολική αναθεώρηση του άρθρου λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω:

Με εξαίρεση τους αδέσποτους σκύλους, η γέννηση ενός κουταβιού μπορεί να γίνει μέσα από 3 διαφορετικούς τρόπους:

1. **Νόμιμους Εκτροφείς:** Το ζήτημα της όρθης εκτροφής είναι ιδιαίτερα σύνθετο και δεν θα αναλυθεί στο παρόν κείμενο. Παρόλα αυτά, ένας νόμιμος και υπεύθυνος εκτροφέας είναι αυτός ο οποίος ελέγχει πάρα πολλές πτυχές της διαδικασίας, τόσο ως προς την αναπαραγωγή όσο και την υιοθεσία από τον δυνητικό κηδεμόνα. Συνεπώς, πολύ σπάνια έως και ποτέ, τέτοια σκυλάκια καταλήγουν στον δρόμο. Είναι υποχρέωση μας λοιπόν να δημιουργήσουμε το πλαίσιο που είναι απαραίτητο ώστε να λειτουργούν νόμιμα και σωστά οι υπεύθυνοι εκτροφείς (μόνιμοι και προσωρινοί) χωρίς πρόσθετη γραφειοκρατία.
2. **Puppy mills:** Πρόκειται για παράνομες εγκαταστάσεις οι οποίες λειτουργούν σε γειτονικές βαλκανικές χώρες και έχουν σκύλους έγκλειστους σε άθλιες συνθήκες με μόνο σκοπό την αναπαραγωγή χωρίς καμίας μορφής εξετάσεις και ελέγχους. Τα σκυλιά αυτά παρουσιάζουν πληθώρα προβλημάτων συμπεριφορικών καθώς και υγείας (κάτι το οποίο είναι και αποδεδειγμένο σε επιστημονικό επίπεδο μέσα από πανεπιστημιακές έρευνες) και συνήθως αποτελούν έναν εύκολο και οικονομικό τρόπο να αποκτήσει κάποιος έναν σκύλο που μοιάζει ή είναι της φυλής της αρεσκείας του. Κατα συνέπεια, είναι συνήθως και οι σκύλοι που εγκαταλείπονται με την μεγαλύτερη ευκολία.
3. **Backyard Breeding:** Οικόσιτες γέννες από κηδεμόνες που έχουν στην κατοχή σκύλους ορισμένης ή μη φυλής και είτε κατόπιν υπόδειξης του κτηνιάτρου τους ή δικής τους πρωτοβουλίας εκτρέφουν ερασιτεχνικά το δεσποζόμενο σκύλο τους.

Τι προτείνεται:

1. Δεκαετές πρόγραμμα στείρωσης όλων των δεσποζόμενων σκύλων με εξαίρεση τους κηδεμόνες που φέρουν προσωρινή ή μόνιμη άδεια εκτροφής.
2. Η αγοραπωλησία σκύλων να λαμβάνει χώρα μόνο μεταξύ κηδεμόνα-ιδιοκτήτη και νόμιμου εκτροφέα. Κατά συνέπεια, εταιρεία ή άνθρωπος που μεταφέρει ζώο χωρίς να έχει παραστατικό αγοράς και Υ.Δ. από τον δυνητικό ιδιοκτήτη θα θεωρείται παράνομη διαμεσολάβηση.
3. Ποινικοποίηση της εμπορίας, της διαμεσολάβησης αλλά και της μεταφοράς κατοικίδιων ζώων από την αλλοδαπή τα οποία δεν πληρούν την Ευρωπαϊκή οδηγία για την υγεία του ζώου αλλά και για το ελάχιστο όριο μεταφοράς σε άλλη χώρα το οποίο είναι 3 μήνες και 21 ημέρες.
4. Αποσαφήνιση του νομικού πλαισίου για την λήψη εκτροφικής άδειας, ένταξη στο πληροφοριακό σύστημα και απλοποίηση της διαδικασίας έκδοσης της. Αποδέσμευση της προσωρινής εκτροφικής άδειας από την ανάγκη για διατήρηση χώρου που να έχει αδειοδοτηθεί ως ενδιάστημα και από την αδειοδότηση. Πιο συγκεκριμένα:
 - a. Προσωρινός (εν δυνάμει) εκτροφέας χαρακτηρίζεται οποιοσδήποτε ιδιοκτήτης-κηδεμόνας επιλέγει να μην στείρωσει το ενήλικο δεσποζόμενο ζώο του. Να σημειωθεί σε αυτό το σημείο πως ο όρος είναι καταχρηστικός. Η δυνατότητα διατήρησης προσωρινής εκτροφικής άδειας είναι εφικτή εφόσον οι

- γέννες ανά ζώο ανά έτος δεν υπερβαίνουν τη μία ενώ ο συνολικός αριθμός γεννήσεων ανά έτος ανά προσωρινό εκτροφέα δεν υπερβαίνει τις δύο.
- b. Μόνιμος εκτροφέας χαρακτηρίζεται οποιοσδήποτε επαγγελματίας έχει έναρξη με τον αντίστοιχο ΚΑΔ και διατηρεί χώρο όπως προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία.
5. Έλεγχος των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην διαμεσολάβηση και την εμπορία κουταβιών από το εξωτερικό τα οποία δεν πληρούν τις προϋποθέσεις (ιατρικές και ηλικιακές) για την νόμιμη εισαγωγή τους στην χώρα. Οι επιχειρήσεις αυτές είναι γνωστές και δραστηριοποιούνται στον χώρο παράνομα επί σειρά ετών.
6. Ορισμός του μέγιστου αριθμού αναπαραγωγής ανά θηλυκό ζώο σε πέντε.

Άρθρο 7: Διοργάνωση εκθέσεων με ζώα συντροφιάς

Ως έχει.

Άρθρο 8: Διατήρηση ζώων συντροφιάς σε κατοικίες

[Ακολουθούν οι τροποποιήσεις στις σχετικές παραγράφους:](#)

Παρ. 1β: Αποσαφήνιση της μόνιμης παραμονής ως παραμονή που δεν υπερβαίνει τις 9 ώρες.

Παρ. 1δ: Προαιρετικά, ο κανονισμός της πολυκατοικίας θα μπορεί να ορίσει την παραμονή των ζώων με βάση το διαθέσιμο εμβαδόν ανά ιδιοκτησία.

Παρ. 3: Ολική αφαίρεση.

Άρθρο 9: Περισυλλογή και διαχείριση αδέσποτων ζώων συντροφιάς

[Προτείνεται η ολική επανεγγραφή του συγκεκριμένου άρθρου με κύρια έμφαση στα ακόλουθα:](#)

1. Στον νόμο 604/1977 που ορίζει τις προδιαγραφές των ενδαιτημάτων με σκοπό τον εκσυγχρονισμό του καθώς και την διαφοροποίηση μεταξύ ιδιωτικών και δημόσιων.
2. Στον όρο «Ανθρώπινο δυναμικό με εμπειρία στον χειρισμό ζώων» ο οποίος εμφανίζεται με διαφορετικό λεκτικό προσδιορισμό σε διάφορες παραγράφους, με σκοπό την αποσαφήνιση των μέσων, των τεχνικών αλλά και του θεωρητικού υπόβαθρου που πρέπει να φέρει ο συγκεκριμένος εργαζόμενος.
3. Στην διαδικασία συλλογής αδέσποτων ζώων.
4. Στην παράγραφο 5 όπου αναγράφεται ότι «Αδέσποτα ζώα συντροφιάς, που περισυλλέγονται, και διαπιστώνεται από τη σήμανση τους ότι έχουν ιδιοκτήτη, που έχει δηλώσει ή αμέλησε να δηλώσει την απώλεια τους, επιστρέφονται σε αυτόν» **με σκοπό την αποφυγή χρήσης του σημείου ως δικαιολογία-μέσο για την εγκατάλειψη σκύλων.**
5. Στην παράγραφο 12 όπου προτείνεται κατά την σύνταξη του νέου να ληφθεί υπόψη πως:

- ο Η αξιολόγηση της «προβληματικής» συμπεριφοράς ενός αδέσποτου σκύλου θα πρέπει να γίνεται με χρήση πρωτοκόλλου συμπεριφορικής αξιολόγησης γνωρίζοντας τους περιορισμούς που φέρουν τα συγκεκριμένα πρωτόκολλα.
 - ο Ο εκπαιδευτής συνεργάτης θα πρέπει να μην ασκεί ουδεμία μορφή λεκτικής, σωματικής, ή ψυχολογικής βίας σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας.
 - ο Τα υφιστάμενα σωματεία εκπαιδευτών σκύλων απαρτίζονται, σε μεγάλο βαθμό, από μέλη που δεν έχουν το απαραίτητο γνωστικό υπόβαθρο ενώ ασκούν την «τέχνη» τους με τρόπο κακοποιητικό που αντιτίθεται σε όσα ορίζει ο Ν.4039 καθώς και το παρόν έγγραφο.
 - ο Η επιτροπή αξιολόγησης θα πρέπει να περιέχει άνω του ενός κτηνιάτρου μόνο αν ο συγκεκριμένος φέρει γνώσεις εκπαίδευσης ή/και εφαρμοσμένης ή μη συμπεριφορικής.
6. Στην πανελλήνια οργάνωση και εφαρμογή του πρωτοκόλλου CNVR (Collect, Neuter, Vaccinate, Return) με απώτερο σκοπό την μεσομακροπρόθεσμη μείωση του πληθυσμού των αδέσποτων σκύλων. Τα έσοδα για την δράση θα προκύπτουν από την ετήσια καταβολή του τέλους των κηδεμόνων των σκύλων.
 7. Στην αποσαφήνιση του πλαισίου ευθύνης των αρμοδίων (αιρετών και μη, εκπροσώπων των Δήμων), με σκοπό την αποσυμφόρηση των εμπλεκόμενων Αρχών και Δικαστηρίων με σχετικά ζητήματα.
 8. Να προστεθεί ότι σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις, για την αντιμετώπιση-περισυλλογή ζώου ή ζώων συντροφιάς που αποτελούν μέλος αγέλης που εκδηλώνει επιθετική συμπεριφορά (όπως αυτή αποδεικνύεται από καταγεγραμμένα γεγονότα), να επιτρέπεται στον αρμόδιο υπάλληλο του Δήμου, εφόσον έχουν εξαντληθεί ανεπιτυχώς όλα τα ηπιότερα μέσα, η χρήση αναισθητικής βολίδας, παρουσία κτηνιάτρου και εκπροσώπου της οικείας Αστυνομικής Αρχής, προς αποτροπή πρόκλησης βλάβης σε πρόσωπο ή έτερο ζώο.

Άρθρο 10: Μετακίνηση και μεταφορά ζώων συντροφιάς

Τροποποίηση της Παρ. 2

Παρ. 2: Τροποποίηση της αναγκαιότητας μεταφοράς εντός κλουβιού εφόσον ο σκύλος δεν δημιουργεί προβλήματα στους υπόλοιπους επιβαίνοντες. Αποσαφήνιση των διαστάσεων του κλουβιού ως ένας χώρος όπου στην όρθια θέση ο σκύλος δεν έρχεται σε επαφή με το επάνω στέλεχος της κατασκευής ενώ παράλληλα έχει την δυνατότητα να ολοκληρώσει μία πλήρη περιστροφή γύρω από τον άξονα του.

Άρθρο 11: Αποτροπή πρόσβασης αδέσποτων ζώων συντροφιάς σε απορρίμματα και περισυλλογή νεκρών ζώων

Ως έχει.

Άρθρο 12: Απαγόρευση χρησιμοποίησης κάθε είδους ζώου σε κάθε είδους θεάματα και άλλες συναφείς δραστηριότητες

Ως έχει. Πιθανότητα τροποποίησης της παραγράφου 1 για πρόσθετη ευελιξία εφόσον τηρούνται όλοι οι κανόνες ευζωίας.

Άρθρο 13: Εξαιρέσεις

Παρ. 1: Αφαίρεση της εξαίρεσης των καταστημάτων πώλησης ζώων από τα παραπάνω.

Άρθρο 14: Αρμόδια αρχή

Ως έχει.

Άρθρο 15: Υπεύθυνη δήλωση

Ως έχει.

Άρθρο 16: Κακοποίηση των ζώων

Εισαγωγικές σημειώσεις: Προτείνεται η ολική αναθεώρηση του άρθρου λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω:

Τα τελευταία είκοσι χρόνια έχουν γίνει πολλές πανεπιστημιακές έρευνες οι οποίες συνδέουν άμεσα τα άτομα που κακοποιούν ζώα και αυτά που κακοποιούν ανθρώπους. Μία κοινή παραδοχή είναι πως ένας άνθρωπος που ασκεί βία σε ένα ζώο είναι 5 φορές πιο πιθανό να ασκήσει βία σε έναν συνάνθρωπο σε σχέση με έναν μέσο άνθρωπο που δεν κακοποιεί ζώα (Northeastern University). Επιπρόσθετα, η βία πρέπει να ορίζεται με βάση αυτόν που την δέχεται και όχι αυτόν που την ασκεί.

Λαμβάνοντας υπόψη το παραπάνω σε συνδυασμό με την έκταση, το πλήθος και την ένταση των περιπτώσεων κακοποίησης, προτείνεται η ολική επανεγγραφή του άρθρου με σκοπό να επιτευχθούν τα ακόλουθα:

1. Η διακοπή εισαγωγής, πώλησης και χρήσης ηλεκτρικών κολάρων, πνιχτών (slip on κολάρων), πνιχτών με καρδιά (martingale κολάρων) και οποιασδήποτε άλλης συσκευής ή μέσου που χορηγεί αρνητικό ερέθισμα στο ζώο (βλ. σπρέι που χορηγούν σιτρονέλα, κολάρα «anti-bark» και άλλα μέσα.
2. Η αλλαγή στον πίνακα διοικητικών κυρώσεων και προστίμων.
3. Ο έλεγχος των επαγγελματιών και των συλλόγων που ασχολούνται με το χώρο του σκύλου.

Πρόσφατα έχει συσταθεί ένα σωματείο που φέρει το όνομα: «Ελληνικό Σύλλογος Εκπαίδευσης και Συμπεριφοράς Σκύλων - Ελ.Σ.Ε.Σ.Σ.» και έχει συντάξει ένα εκτενές κείμενο που περιγράφει ποσοτικά και ποιοτικά το σύνολο των καταστάσεων, εκπαιδευτικών και μη, που ορίζονται ως ενεργητική και παθητική κακοποίηση. Θα ήταν συνεπώς θεμιτό να συμπεριληφθεί αυτό ή μέρους αυτού για την καλύτερη περιγραφή του άρθρου. Επιπρόσθετα, με βάση αυτό θα οριστεί και ο αντίστοιχος πίνακας διοικητικών κυρώσεων.

Άρθρο 17: Αντιμετώπιση λεισμανίας

Ως έχει.

Άρθρο 18: Εκπαίδευση, επιμόρφωση, προαγωγή φιλοζωίας

Εκκρεμεί αποσαφήνιση των ενημερώσεων με βάση την ηλικιακή κατηγορία, την περιοχή καθώς το απαραίτητο γνωστικό υπόβαθρο του ατόμου που διεκπεραιώνει την διαδικασία.

Παράλληλα, ανάλογα με τον προϋπολογισμό του ετήσιου τέλους, μέρος αυτού του ποσού θα δαπανάται σε προωθητικές ενέργειες ζωοφιλίας.

Άρθρο 19: Συμπληρωματικές διατάξεις προστασίας των ζώων

Ως έχει.

Άρθρο 20 & 21: Ποινικές και διοικητικές κυρώσεις

Ολική επανεξέταση των κυρώσεων οι οποίες θα είναι σταδιακά κλιμακούμενες ανάλογα με τον αριθμό των παραβάσεων. Ο στόχος είναι να αυξηθούν σημαντικά οι διοικητικές κυρώσεις για ιδιοκτήτες και επαγγελματίες του χώρου καθώς αυτές είναι εύκολα-γρήγορα εφαρμόσιμες και έτσι λειτουργούν αποτρεπτικά για τον δυνητικό παραβάτη.

Επιγραμματικά αναφέρονται οι ακόλουθες:

1. Απώλεια σκύλου: Εφόσον ενημερωθεί ο οικείος δήμος εντός 24 ωρών μηδενικό πρόστιμο για την πρώτη φορά. Την δεύτερη φορά πρόστιμο ίσο με το ποσό των 300 Ευρώ ενώ την τρίτη φορά πρόστιμο ίσο με το ποσό των 600 Ευρώ και ποινικές κυρώσεις.
2. Περίθαλψη σκύλου που δεν φέρει ηλεκτρονική σήμανση χωρίς τις απαραίτητες ενέργειες ενημέρωσης ιδιοκτήτη και πληροφοριακού συστήματος, πρόστιμο 1000 Ευρώ για τον κτηνίατρο την πρώτη φορά. Στις τρεις παραβάσεις προσωρινή στέρξη αδείας ασκήσεως επαγγέλματος.

Σε εκκρεμότητα ζητήματα:

1. Ν. 604/1977:
 - a. Αποσαφήνιση της ορθής εγκατάστασης ανά χώρο διαμονής
 - b. Τροποποίηση των υποχρεώσεων περί διαχωρισμού (σ.σ. οπτική επαφή)
 - c. Δυνατότητα ευέλικτου σχεδιασμού (σ.σ. προσθήκη πρόσθετων σκαριφημάτων)
 - d. Αδειοδότηση με βάση τα ζητούμενα και όχι τις αποστάσεις.
 - e. Διαχωρισμός μεταξύ ιδιωτικών ενδιαιτημάτων, Δημόσιων ενδιαιτημάτων και προσωρινών καταφυγίων.
2. Αναλυτικός πίνακας διοικητικών κυρώσεων με διπλασιασμό των κυρώσεων.
3. Αποσαφήνιση πλαισίου εκτροφικής άδειας, μόνιμης και προσωρινής:
 - a. Μόνιμη εκτροφική άδεια:
 - i. Απαραίτητη η διασύνδεση με τον ανανεωμένο Ν.604/1977
 - ii. Άρση των παραβόλων περί μη στείρωσης
 - iii. Διατήρηση των δύο κτηνιατρικών ελέγχων ανά έτος ανά ζώο
 - iv. Κίνητρα για την εκτός των συνόρων πώληση κουταβιών
 - b. Προσωρινή εκτροφική άδεια
 - i. Δηλώνεται στο μητρώο και στο ηλεκτρονικό βιβλιάριο
 - ii. Μέγιστος ετήσιος αριθμός μίας γέννας ανά ζώο και όχι παραπάνω από δύο γέννες στο σύνολο των ζώων που διατηρεί στην ιδιοκτησία του ο συγκεκριμένος κηδεμόνας-ιδιοκτήτης.
4. Άρση των απαγορεύσεων εισόδου και παραμονής των ζώων συντροφιάς σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, υπό την προϋπόθεση τήρησης από πλευράς του ιδιοκτήτη των υποχρεώσεων του (όπως αυτές αναφέρονται στο άρθρο

5) και της μη διατάραξης της εύρυθμης λειτουργίας αυτού (όχλησης τρίτων, διατάραξης κ.τ.λ.)

5. Είσοδος και παραμονή ζώων συντροφιάς σε Δημόσια κτίρια και Δημόσιες Υπηρεσίες, όπου προτείνεται το επιτρεπτό αυτής, υπό την ύπαρξη των προαναφερομένων προϋποθέσεων και μη σχετικής αντίθετης πρόβλεψης, περιορισμού ή απαγόρευσης, όπως αυτή περιγράφεται στον Εσωτερικό Κανονισμό που διέπει την λειτουργία του συγκεκριμένου Φορέα.
6. Να προστεθεί ότι επιτρέπεται σε κάθε ενδιαφερόμενο η σίτιση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς στους χώρους που έχουν οριστεί και σημανθεί σχετικά από κάθε Δήμο, όπως και σε κάθε άλλο χώρο, υπό την προϋπόθεση τήρησης από πλευράς του υπόχρεου των ισχυουσών Υγειονομικών, Αστυνομικών Διατάξεων περί καθαριότητας και κοινής ησυχίας, όπως και της μη διατάραξης της λειτουργικότητας και χρηστικότητας αυτού (του χώρου) από τρίτους.
7. Με ευθύνη της εποπτεύουσας Περιφερειακής Αρχής, θα δημιουργηθούν δημόσια ενδιαιτήματα, ανάλογα με τις ανάγκες του εκάστοτε νομού, στα οποία θα συμβάλλουν οι ωφελούμενοι ΟΤΑ, όπως αυτοί θα οριστούν από την εποπτεύουσα αρχή και ανάλογα με τον ενεργό πληθυσμό τους και των πληθυσμό των αδέσποτων ζώων, σύμφωνα με αλγοριθμικό τύπο υπολογισμού.
8. Καταγραφή στην εθνική βάση δεδομένων όλων των επαγγελματιών καθώς και των φιλοζωικών σωματείων, τα οποία οφείλουν να γνωστοποιούν την ύπαρξη τους στον οικείο Δήμο και Αστυνομική Αρχή προς υποβοήθηση του έργου αυτών και των εμπλεκόμενων υπηρεσιών.

Ομάδα σύνταξης

Το παραπάνω εκπόνημα είναι απόρροια της συνεργασίας της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης δια της αρμόδιας Εισαγγελέως Προστασίας Περιβάλλοντος κυρίας Γ. Χατζηπαρασίδου, του Συνδέσμου της Διεύθυνσης της Αστυνομίας Θεσσαλονίκης για την προστασία των ζώων συντροφιάς Αστυνόμου Β' κυρίου Γ. Παπαδόπουλου, του Αντιδημάρχου περιβάλλοντος του Δήμου Θεσσαλονίκης κυρίου Σ. Δημητριάδη και του επιστημονικού συνεργάτη του τελευταίου και εκπροσώπου της εταιρείας Woofland κυρίου Γ. Διονυσόπουλου.

Επίσης σημαντική προσφορά στο παρόν είχαν οι δήμοι Παύλου Μελά, Νεάπολης-Συκεών και Πυλαίας Χορτιάτη δια των αρμοδίων Δημάρχων και Αντιδημάρχων αυτών, αλλά και των Δημάρχων, Αντιδημάρχων και εντεταλμένων συμβούλων των ΟΤΑ του Νομού Θεσσαλονίκης οι οποίοι με την παράστασή τους σε ειδική συνεδρίαση τον Ιούνιο του 2020 συνέβαλαν με τις προτάσεις και προβληματισμούς τους στην σύνταξη του παραπάνω σχεδίου Νόμου.
